

PERUSOPETUKSEN TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIikka / OPPILAIKEN TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIIKAN PERUSTAITODOT

OPETUSHALLITUS

TVT – KEHITTÄMISEN TYÖRYHMÄ

- ◆ Opetushallitus asetti 20.9.2004 työryhmän, jonka tehtävänä oli 1.4.2005 mennessä laatia perusopetuksen tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäytön kehittämissuunnitelma sekä suunnitelma oppilaiden tieto- ja viestintätekniiikan perusvalmiuksien toteuttamiseksi.
- ◆ Työryhmän puheenjohtajana toimi ylijohtaja Aslak Lindström Opetushallituksesta, varapuheenjohtajana opetusneuvos Irmeli Halinen Opetushallituksesta ja toisena varapuheenjohtajana opetusneuvos Ella Kiesi Opetushallituksesta.

TVT – KEHITTÄMISEN TYÖRYHMÄ

Työryhmä jakaantui kahteen jaokseen:

- ◆ kehittämisjaokseen, jonka puheenjohtajana toimi opetusneuvos Irmeli Halinen ja sihteerinä projektipäällikkö Pirjo Immonen-Oikkonen ja joka kokoontui kolme kertaa sekä
- ◆ taitojaokseen, jonka puheenjohtajana toimi ylitarkastaja Pekka Iivonen ja sihteerinä ylitarkastaja Marjaana Manninen ja joka kokoontui neljä kertaa.

KOULUJEN TOIMINNAN ESTEITÄ

Tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäytön yleistymisen esteenä on:

- ◆ Kuntien ja opettajien osaamisen ja resurssien polarisoituminen.
- ◆ Heikossa taloudellisessa asemassa olevat kunnat eivät ole voineet toteuttaa ylimääräisellä valtionavustuksella rahoitettuja hankkeita, koska kunta ei ole pystynyt osoittamaan omarahoitusosuutta.

KOULUJEN TOIMINNAN ESTEITÄ

- ◆ Opettajien täydennyskoulutuksen riittämätön resursointi ja sen toteuttamismuodot.
- ◆ Riittävän teknisen ja pedagogisen tuen puute.
- ◆ Laitteiden määrä ja sijoittelu koulussa sekä
- ◆ Verkkoyhteyksien hitaus koetaan yhä käytön esteeksi.

TIETOTEKNIIKAN OSAAMISEN VISIO

Työryhmä esittää vision tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäytölle:

- Oppilaiden ja opettajien tieto- ja viestintätekniiikka- taidot vastaavat yksilön ja yhteiskunnan tarpeita.
- Kunnissa ja kouluissa on edellytykset tieto- ja viestintätekniiikan täysimääräiselle hyödyntämiselle.

TIETOTEKNIIKAN OSAAMISEN VISIO

- Koulutuksen järjestäjät ja koulut hyödyntävät tieto- ja viestintäteknikkaa aktiivisesti omassa toiminnassaan ja toimivat yhteistyössä keskenään hyvien koulutuspalvelujen turvaamiseksi koko maassa niin, että tieto- ja viestintäteknikka toimii koulutuksen tasa-arvon ja laadun kehittämisen tukena osana oppimisympäristöä, opetuksen ja oppimisen tukena. Tieto- ja viestintäteknikkaa tarvitaan sekä lähioppimisen rikastamiseen että etäoppimisen mahdollisuuksien parantamiseen.

TAITOTASOJEN STATUS

Työryhmä teki esityksen oppilaiden tieto- ja viestintätekniiikan perustaitojen määrittelyksi:

- ◆ Taitotasojen kuvaukset ovat aluksi suosituksia, mutta työryhmä ehdottaa, että ne myöhemmin liitetään osaksi perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita.
- ◆ Tieto- ja viestintätekniiikan opetusikäytön taidot voidaan jakaa käytännön työtaitoihin, tiedonhallintataitoihin, yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoihin sekä tietoturvan ja etiikan hallintaan.

TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIIKAN OPETUSKÄYTTÖ

- ◆ Tieto- ja viestintätekniiikan opetusikäytön tarkoituksena on **ohjata oppilasta perustaitojen hallintaan ja kehittää** verkkoviestinnän edellyttämiä **käytännön työtaitoja, tiedonhankintaa ja yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja sekä tietoturvaä ja etiikkaa** erilaisissa opiskelu- ja arjen tilanteissa.
- ◆ Tietotekniikan opetusikäytön **tulee perustua käytännön toimintaan, oppilaan omien lähtökohtien huomioon ottamiseen** ja kokonaisvaltaiseen oppimisessä käytön tukemiseen.
- ◆ Tietotekniikan opetusikäyttö **tarjoaa mahdollisuuden opetuksen eheyttämiseen ja yhteistyöhön** eri oppiaineiden välillä.

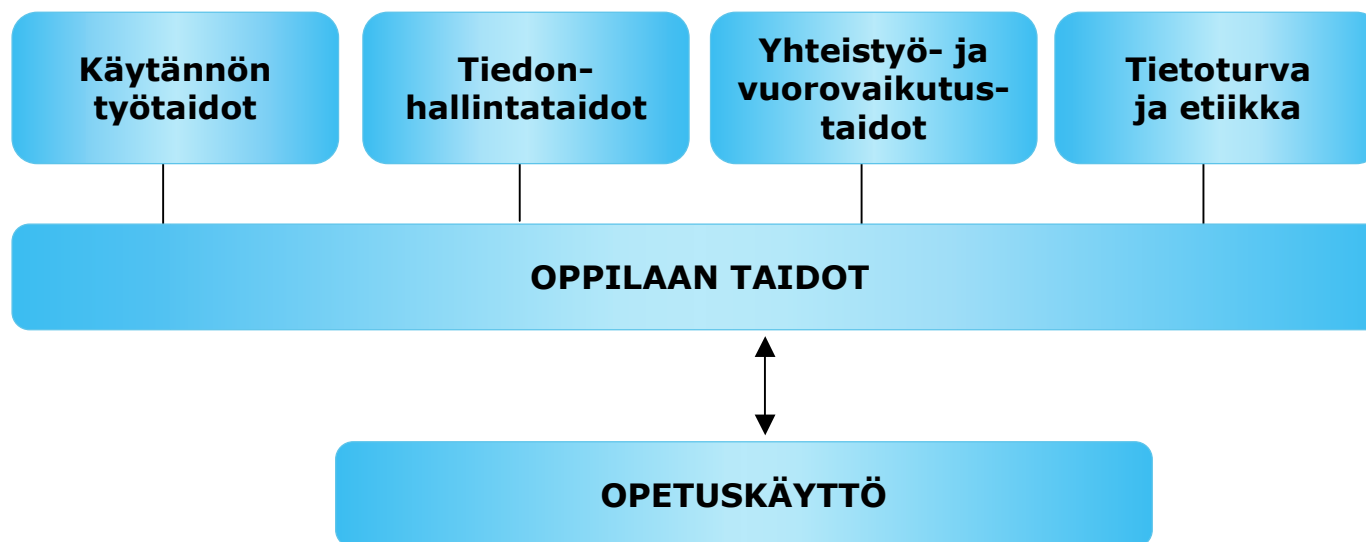
TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIIKAN OPETUSKÄYTÖN TAVOITTEET

Tieto- ja viestintätekniiikan opetusikäytön tavoitteena on oppilaan erilaisten tietoyhteiskuntataitojen osaamisen vahvistaminen ja kehittyminen, jolloin oppilas

- ◆ **hallitsee tieto- ja viestintätekniiikan perustaidot,**
- ◆ **osaa käyttää internetiä vastuullisesti,**
- ◆ **ymmärtää yhteistyön, vuorovaikutuksen ja verkottumisen merkityksen ja**
- ◆ **pystyy kehittämään e-palveluiden käyttöön liittyvää osaamistaan.**

TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIIKAN OPETUSKÄYTÖN TAVOITTEET

SISÄLLÖT - Taidot ja osaaminen

Käytännön työtaidot – tekninen osaaminen

- ◆ laitteiden hallinta (tietokoneen käyttötaidot, käyttöjärjestelmä, tutustuminen erilaisiin tietoteknisiin laitteisiin)
- ◆ sujuva kirjoittamisen tekninen taito
- ◆ työergonomia

SISÄLLÖT - Taidot ja osaaminen

Tiedonhallintataidot - sisällöllinen osaaminen

- ◆ tiedonhaku verkkoympäristössä
- ◆ tiedonkäsittely ja – esittäminen, oma tekeminen (tekstinkäsittely, taulukkolaskenta-, piirros-, esitysgrafiikka-, julkaisu- ja mallinnusohjelmat)
- ◆ synteisien, johtopäätösten tekeminen, (uuden tiedon tuottaminen)
- ◆ verkko-opiskelu

SISÄLLÖT - Taidot ja osaaminen

Yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot - sosiaalinen osaaminen

- ◆ viestintä- ja mediataito; audiovisuaalinen media
- ◆ verkkoviestintätaidot (sähköpostin käyttö, pikaviestimet, verkkolehden/www-sivujen tuottaminen)

SISÄLLÖT - Taidot ja osaaminen

Tietoturva ja etiikka

- ◆ haitalliselta materiaaalilta suojautuminen
- ◆ itsensä turvaaminen
- ◆ pelisääntöjen noudattaminen

TIETO- JA VIESTINTÄTEKNISTEN TAITOJEN OSAAMISTASOT

- ◆ alakoulu; perustaidot – yläkoulu; täydentävät taidot
- ◆ välitavoitteena osaamisen kuvaukset perustaidoille 6. luokan päättyessä (nivelvaihe)
- ◆ osaamisen kuvaukset perusopetuksen päättötasolla
- ◆ taitojen osoittaminen; portfolio -työskentelyn tukeminen
- ◆ Tietotekniikkaan liittyvä valinnaisaine voi osaltaan syventää ja laajentaa tieto- ja viestintätekniisiä perustaitoja.
- ◆ Erillinen diplomi voi soveltua valinnaisen tieto- ja viestintätekniikan pitkäaikaisen näytön ja taitojen osoittamisen tueksi.

TIETO- JA VIESTINTÄTEKNISTEN TAITOJEN OSAAMISTASOT

Osaamisen kuvaukset perusopetuksen päättötasolla

- ◆ Valmiudet hyödyntää työskentelyssä tietotekniikkaa ja viestintävälineitä ja kehittyä tietoyhteiskunnan jäsenenä.
- ◆ Keskeisten työvälineiden käyttö tulee sujuvaksi ja oppilas osaa käyttää tietotekniikkaa oman opiskelunsa apuvälineenä esimerkiksi prosessikirjoituksessa, projektitöidensä suunnittelussa ja esityksensä havainnollistamisessa.
- ◆ Keskeisiä osa-alueita ovat tekstinkäsittely, taulukkolaskenta, esitysgrafiikka, kuvankäsittely ja Internetin monipuolinen käyttö. Työskentelyssä käytetään verkko-oppimisympäristöä yhteisöllisenä työvälineenä.

TAVOITTEITA TUKEVIA TOIMENPITEITÄ

Miten tuetaan aloitusvaiheessa?

- ◆ Toimiva ja helposti saavutettava ja tietoturvallinen ympäristö
- ◆ Korkealaatuista ja pedagogisesti perusteltuja sisältöjä opetuksen, opiskelun ja kansalaisten käyttöön
- ◆ Valtakunnallinen tukipalvelu
- ◆ Tietotekniikkaan liittyvä valinnaisaine voi osaltaan syventää ja laajentaa tieto- ja viestintätekniisiä perustaitoja

TAVOITTEITA TUKEVIA TOIMENPITEITÄ

Opettajien tukeminen opetustyössä

- ◆ Opettajan työnkuvan muuttuminen ja uusien menetelmien mahdollistuminen motivoivat osaltaan opettajaa täydennyskoulutukseen tieto- ja viestintäteknikan osalta.
- ◆ Täydennyskoulutuksen painopisteet nousevat oppilaiden taitojen osaamistasoista ja erilaiset tarpeet tulee kartoittaa kunta- ja koulutasolla. Tehokkaimmillaan koulutus tapahtuu opettajan omassa työympäristössä.
- ◆ Opettajan rinnalle tarvitaan tieto- ja viestintäteknikkaan perehtyneitä tukihenkilöitä.
- ◆ EDU.fi –sivuston tuki

